

Pensioenadvies

De AFM stelt speciale vergunningen verplicht voor het geven van professionele pensioenadviezen. Diverse accountantskantoren hebben al aanvragen ingediend voor vergunningen. Toch raden velen aan om pensioenadvies uit de accountantspraktijk te schrappen. Er is veel kennis voor nodig en de risico's zijn hoog.

TEKST: HENK VLAMING | BEELD: CORBIS

Afgelopen najaar (2011) trok de AFM de teugels aan voor het geven van pensioenadvies door accountants. Vanaf begin 2012 mogen accountants alleen nog collectief pensioenadvies geven als zij beschikken over een AFM-vergunning die is gebaseerd op de uitgangspunten van de Wet financieel toezicht (Wft). Voor kantoren met een Wft-vergunning voor de bemiddeling van levensverzekeringen is er dispensatie tot 2014.

Aanleiding voor deze nieuwe regelgeving is een onderzoek van de AFM in het voorjaar van 2010. Driekwart van de pensioenadviezen bleek slecht tot zeer slecht te zijn. Negentien procent was matig en slechts zes procent was redelijk.

AANSLAGEN VAN 72 PROCENT

Jan van Liere, belastingadviseur met als specialisme pensioenadvies bij het accountants- en belastingadvieskantoor HLB van Daal & Partners, beaamt de soms slechte pensioenadviezen van accountants en fiscaal adviseurs. Onlangs deed hij onderzoek naar de zorgplicht van accountants en belastingadviseurs bij pensioenadviezen. "Ik heb casussen gezien met zulke slechte pensioenadviezen van accountants, dat dga's belastingaanslagen van 72 procent kregen over hun pensioenreserves. Dit omdat de pensioenopbouw fiscaal niet goed geregeld was, waarna de belastingdienst direct

DE AFM DENKT DAT HEEL WAT ACCOUNTANTS ZICH BEZIGHOUDEN MET PENSIOENADVIES.

SPOORBOEKJE VOOR PENSIOENADVIES

Accountants die hun pensioenadviespraktijk willen voortzetten, moeten dat voor februari 2012 melden aan de AFM. Zonder pensioenvergunning kunnen zij dispensatie krijgen als er al een AFM-vergunning is voor bemiddeling van levensverzekeringen.

Accountants die willen stoppen met de pensioenadviespraktijk kunnen die tot april overdragen aan een ander kantoor. Wie wil doorgaan moet voor 1 juli 2012 aan de AFM een betalingsbewijs laten zien van inschrijving voor EVC (erkenning verworven competenties), opleiding en/of examen. Eind 2013 moeten de accountants hun diploma's laten zien die recht geven op een pensioenvergunning van de AFM.

als mijnenveld

wenste af te rekenen. Behalve een aanslag van maximaal 52 procent loonheffing over de pensioenreserve, kwam daar een strafsanctie bij van twintig procent revisierente.”

ZICHT OP DE MARKT

Onbekend is hoeveel accountantskantoren adviseren over pensioen en wat de adviezen precies inhouden. De AFM heeft slechts zicht op de totale adviesmarkt voor pensioenen. Ons land telt 2.600 adviseurs die pensioenadvies in het pakket hebben. Daarvan zijn er naar schatting 1.200 die hooguit één keer per jaar een pensioenadvies geven. Zonder aantallen te noemen denkt de AFM dat er heel

EISEN VOOR PENSIOENADVIESPRAKTIJK

- Grondige kennis van relevante wet- en regelgeving
- Toegepaste kennis over actuariële rekenen
- Grondige verzekeringstechnische kennis
- Toegepaste kennis bedrijfseconomische vraagstukken
- Toegepaste kennis risicoanalyse en financiële draagkracht werkgevers
- Toegepaste kennis van de wijze van investeren en of beleggen van vermogen
- Kennis van basisprincipes risicomanagement
- Gestructureerd interviews en adviesgesprekken kunnen voeren
- Ict-toepassingen kunnen gebruiken
- Mondeling en schriftelijk correct en begrijpelijk communiceren op verschillende persoonlijke en organisatorische niveaus
- Adviestrajecten plannen, sturen en tot een succes brengen
- Risicomanagement procesmatig kunnen plannen
- Klantprofiel op heldere wijze in kaart brengen en vastleggen

Bron: College Deskundigheid Financiële Dienstverlening (CDFD)

**HLB SCHIPPERS
BESCHIKTE VORIG
JAAR AL OVER ALLE
BESCHIKBARE AFM-
VERGUNNINGEN VOOR
FINANCIËEL ADVIES.**

JE MOET HET OOK HEBBEN OVER VERZEKERINGSCONSTRUCTIES, MAAR DAARMEE BEN JE AL SNEL VERGUNNINGPLICHTIG VOLGENS DE CRITERIA VAN DE AFM.

wat accountants zijn die zich bezighouden met pensioenadvies. Op zijn website schrijft de toezichthouder dat is geconstateerd dat accountantskantoren die pensioenadvies leveren regelmatig adviseren over financiële producten. Sommige accountantskantoren hebben al bij de AFM aangeklopt voor een pensioenvergunning. “Er zijn al aanvragen binnengekomen”, zegt woordvoerder Pols. “Ik weet niet hoeveel, maar we verwachten dat er nog meer zullen volgen.”

EÉN KANTOOR

Het enige accountantskantoor waarvan bekend is dat het alle vormen van pensioenadvies mag blijven geven, is HLB Schippers. Dit beschikte vorig jaar al over alle beschikbare AFM-vergunningen voor financieel advies. Op dit moment zijn er nog geen accountantskantoren bekend die over de pensioenvergunning van de AFM beschikken. Deze bestaat nog maar net en de behandeling van een aanvraag duurt ongeveer drie maanden. De vereiste kwalificaties zijn pas midden vorig jaar bekend gemaakt door het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening (CDFD). Eind 2011 waren er nog geen geaccrediteerde instellingen met opleidingen voor pensioenadviseurs.

Maar ook zonder dispensatie en vergunning blijft pensioenadvies mogelijk, zij het beperkt. Het gaat dan om algemeen pensioenadvies dat losstaat van verzekeringsproducten. Dat zijn vaak adviezen aan dga's, die toch al vaak worden voorzien van allerhande adviezen van hun accountant. Pensioenadvies ligt vaak in het verlengde daarvan.

ADDER ONDER HET GRAS

Accountantskantoor Visser & Visser blijft pensioenadvies geven zonder vergunning. Er is recent juist een extra pensioenjurist aangetrokken. “We adviseren vooral dga's over pensioenvraagstukken bij scheiding of bedrijfsverkoop en dus niet over financiële producten”, aldus Erik Klop van Visser & Visser Pensioenjuristen. “Bij zulke gebeurtenissen zitten hele grote aspecten op het gebied van pensioenen.” Overigens zal Visser & Visser wel een pensioenvergunning gaan aanvragen om in de toekomst zonder beperkingen te kunnen adviseren.

Maar ook hier zit een adder onder het gras, waarschuwt Jaap Oudijk, directeur marketing en sales van Generali verzekeringsgroep. “Als je als accountant een dga adviseert over pensioenen, zal je het ook moeten hebben over verzekeringsconstructies. Dit is nodig om een advies te geven dat voldoende breed is en de dga te kunnen adviseren over de verschillende mogelijkheden. Maar daarmee val je onder het regime van de

Pensioenwet en ben je dus al snel vergunningplichtig volgens de criteria van de AFM.”

De AFM is van plan om goed op te letten of accountants zich aan de regels houden. “Dat kan nu er in het vergunningstelsel van de AFM een deelmodule is voor pensioenadvies”, aldus woordvoerder Martijn Pols. “Op die vergunning kunnen we controleren en dat gaan we doen ook.”

GRONDIGE KENNIS

De nieuwe regels kunnen kansen bieden aan accountants die zich willen profileren als pensioenspecialisten. Deskundigen verwachten echter dat slechts een beperkt aantal accountants pensioenvergunningen gaat aanvragen. De eisen zijn hoog, terwijl weinig accountants over voldoende kennis beschikken. Zo moeten vergunninghouders een grondige kennis hebben van relevante wet- en regelgeving en actief kennis toepassen over investeren en beleggen.

“Er zijn nogal wat partijen die zich moeten afvragen of ze moeten doorgaan met pensioenadvies”, zegt Pols van de AFM. “Ze geven zelden pensioenadvies en bouwen daardoor niet de vereiste kennis en ervaring op die nodig is.”

Ook Jan van Liere van HLB van Daal & Partners waarschuwt accountants voor de nieuwe regelgeving. “Accountants en belastingadviseurs denken vaak te gering over pensioenen.” Eén van de valkuilen voor accountants is die van de beroepsaansprakelijkheid. Ondeskundige accountants kunnen gemakkelijk fouten maken, zo toont hij aan in zijn onderzoek. Daarmee kunnen zij hun zorgplicht verzaken. Het is allerminst zeker of de aansprakelijkheidsverzekering in zulke gevallen dekking biedt, zo waarschuwt Van Liere in zijn onderzoeksrapport. “Daarom kun je je als schoenmaker beter bij je leest houden”, luidt zijn aanbeveling.

WTA-VERGUNNING

Accountants die zonder vergunning toch pensioenadvies blijven geven, riskeren zelfs hun controlepraktijk, zo waarschuwt Ronald van Dijk, voormalig medewerker van PwC en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en oprichter van Charco & Dique, een adviesbureau voor risk management en compliance. “Natuurlijk kun je als kantoor het risico nemen en pensioenadvies verstopten tussen reguliere dienstverlening. Maar als je wordt betrap kunnen de gevolgen groot zijn. Behalve een boete kun je ook je Wta-vergunning op het spel zetten. De AFM kan zich namelijk gaan afvragen of je als kantoor in staat bent om regelgeving na te leven.” □